

Cotidianul – 6 decembrie 2006

Oprea si Tismaneanu ascut lupta anticomunista

de Mirela Corlatan

Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului din Romania (IICCR), din subordinea premierului, si-a prezentat ieri raportul si a luat-o inaintea comisiei presedintelui Basescu.

Raportul Comisiei pentru Analiza Dictaturii Comuniste, condusa de Vladimir Tismaneanu, urmeaza sa fie prezentat in curind presedintelui Traian Basescu. Se asteapta apoi, pe 18 decembrie, o declaratie de condamnare a comunismului din partea lui Basescu, in plenul Parlamentului. Institutul din subordinea lui Calin Popescu Tariceanu a tinut insa sa-si prezinte inainte bilantul si proiectele in derulare, intr-un raport anual. „Sint multi care spun ca perioada comunista nu a fost atat de rea, insa acestia au avut doar un reper material“, a punctat premierul, prezent la conferinta de bilant, cu aluzie la Basescu.

Marius Oprea, presedintele IICCR, si Stejarel Olaru, directorul executiv, au prezentat proiectele de cercetare ale institutului, printre care realizarea unui istoric al penitenciarelor din Romania si a unui dictionar al comandantilor de penitenciare din perioada comunista. Acestea ca o contrapondere la raportul Comisiei Tismaneanu, care va fi publicat dupa declaratia din Parlament. Si daca Institutul doreste infiintarea unui muzeu memorial in Fortul 13 al Inchisorii Jilava si in fostul penitenciar de la Rimnicu Sarat, Comisia Tismaneanu va propune infiintarea unui muzeu al comunismului intr-o locatie din centrul Bucurestiului. Cele doua institutii rivalizeaza si in ceea ce priveste propunerile in plan educational. Astfel, Comisia Tismaneanu va propune introducerea istoriei comunismului ca materie obligatorie la scoala, iar Institutul condus de Oprea a facut deja demersuri pentru infiintarea Centrului de Studii asupra Comunismului si Postcomunismului la Universitatea „Al.I. Cuza“ din Iasi, unde, din octombrie 2007, va functiona un program de masterat.

Pe lista: Iliescu, Vadim, Paunescu

Ca o coincidenta, care sustine insa ipoteza rivalitatii celor doua institutii, un interviu cu Vladimir Tismaneanu a fost publicat chiar ieri de NewsIn. Acesta a nominalizat persoane care vor fi incriminate in raportul comisiei si care inca mai ocupa functii publice. Primul pe lista, Ion Iliescu. „Securitatea a fost mereu subordonata partidului. Ca secretar al CC al PCR, ca sef de sectie, ca ministru al Tineretului, ca prim-secretar de judet, Ion Iliescu a fost parte integranta si sprijinitor activ al sistemului. Exista suficiente materiale care probeaza rolul lui Ion Iliescu in actiunile UTM din anii '50-'60“, a spus Vladimir Tismaneanu. „Vorbim despre ideologia epocii ceausiste si mentionam, fireste, rolul «protocronistilor» si al ideologilor oficiali, inclusiv din lumea culturala. Nu lipsesc, asadar, numele lui Corneliu Vadim Tudor si al lui Adrian Paunescu“, a completat acesta. Presedintele comisiei a mai dezvaluit ca „au existat dificultati legate de dosarele de cadre ale fostilor demnitari“, dintre care „prea putine au fost puse la dispozitie“.

Informator la 9 ani

De cealalta parte, Institutul din subordinea Guvernului a identificat 14 ofiteri de Securitate care au racolat copii, iar trei reprezentanti ai institutiei au depus luni o plingere impotriva lor la Sectia Parchetelor Militare. „S-a ajuns intr-o situatie ciudata: copiii sa-si spioneze parintii sau profesorii. Rreprezinta o crima si un abuz fara de seaman“, a justificat Marius Oprea actiunea din justitie. Cei 14 ofiteri de Securitate au fost identificati cu ajutorul unui Registru-Jurnal pentru Evidenta Retelei Informativ din judetul Sibiu pentru o perioada din anul 1989. Acestia au racolat copii cu virste incepind de la 9 ani, iar unii erau obligati sa semneze angajamente de sprijin, intocmindu-li-se o fisa de colaborator specifica. „Dintre cei 830 de informatori din Sibiu, 170 erau minori, adica 20%. Banuim ca proportia e aceeaasi la nivelul intregii tari“, a mai spus Oprea. Incadrindu-se in categoria „infractiunilor contra pacii si omenirii“, faptele comise de ofiteri nu se prescriu si, daca se confirma, ei pot fi condamnati pentru ele. „Ei incalcau atit legile internationale, cit si legile valabile atunci in Romania“, a mai precizat Marius Oprea.

- **Citi dintre noi au suferit?**

8% dintre romanii cu virsta de peste 34 de ani au suferit personal sub aspect politic de pe urma comunismului, releva rezultatele ultimului Barometru de Opinie Publica al Fundatiei pentru o Societate Deschisa. Daca largim cadrul de referinta, incluzind si familia, al celor care au avut un contact cu o forma de suferinta politica, ponderea acestora ajunge la 12%. In cazul in care respondentul este barbat, are peste 55 de ani, are maximum 8 clase, locuieste in mediul rural si este din Transilvania, sansa de a fi suferit sub aspect politic ajunge la 36%. Cele mai frecvente forme de persecutie politica au vizat deposedarea de proprietati - pamint, locuinta, privarea de libertate -, inchisoare, arestare, munca la Canal, domiciliu fortat sau privarea de anumite drepturi - acces la scoala, promovare profesionala. (D.D.)